

URZĄD MIASTA ŚWINOUJŚCIE
Wydział Audytu Wewnętrznego i Kontroli
ul. Wojska Polskiego 1/5. 72-600 Świnoujście
tel. 91 321 42 11
e-mail: wka@um.swinoujscie.pl

Świnoujście 06.06.2013r.

WAK.1712. 2b.2013

Egz. Nr ³...

Protokół kontroli

Zespół kontrolny w składzie: Gustaw Szydłowski, Marzenna Duczmańska i Grażyna Rybińska działający w oparciu o upoważnienie do kontroli sygnatura WO-KP.0052.79.2013 z dnia 22.04.2013r. przeprowadził kontrolę doraźną w zakresie realizacji zadań w roku bieżącym Straży Miejskiej w Świnoujściu.

Straż Miejska została powołana Uchwałą Rady Miasta Świnoujścia Nr IX/71/2003 z dnia 22 maja 2003 roku w której postanowiono że funkcjonować będzie w strukturze Urzędu Miasta. Uchwałą Nr IX/72/2003 z 22 maja 2003 roku Rada Miasta Świnoujścia nadała Straży Miejskiej Regulamin.

W wyniku zmiany ustawy o strażach gminnych dokonanej w dniu 24 grudnia 2009r. w art.6 ust.2 ustanowiono, że jeżeli straże miejskie powstaną w strukturze urzędu gminy strukturę organizacyjną określa regulamin straży nadany przez Prezydenta Miasta.

Powyższa zmiana spowodowała, iż równolegle funkcjonują dwa regulaminy straży miejskiej, jeden nadany przez Radę Miasta drugi przez Prezydenta. Powyższy stan wymaga uporządkowania prawnego.

Regulamin wewnętrzny Straży Miejskiej nie był aktualizowany w zakresie stanu obsady etatowej. Wszystkie osoby zatrudnione w straży posiadają odpowiednie upoważnienia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Dz. U. z 2003r. Nr 208 poz.2026.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż upoważnienia do nakładania na terenie Miasta Świnoujście grzywien w drodze mandatu karnego za wykroczenia, którymi posługiwali się strażnicy miejscy były obarczone istotnymi wadami.

Do najistotniejszych wad należy zaliczyć brak art. 92a Kodeksu wykroczeń (wprowadzonego rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16.02.2011r.) który stanowi, iż prowadzący pojazd nie stosujący się do ograniczenia prędkości określonego ustawą lub znakiem drogowym podlega karze grzywny.

Przedmiotowy artykuł stanowi podstawę do nakładania grzywien w postaci mandatu karnego za wykroczenia potwierdzone zdjęciem z fotoradaru.

Ponadto stwierdzono, że zgodnie z przywołanym wyżej rozporządzeniem na upoważnieniach brakowało odcisku pieczęci urzędowej.

Wbrew postanowieniom Artykułu V Sekcja 5.01 upoważnienia pracowników straży miejskiej nie zostały dołączone do Zakresu Obowiązków, Uprawnień i Odpowiedzialności Pracownika Urzędu Miasta Świnoujście.

Od 01 stycznia 2013r. do 30 kwietnia 2013r. Straż Miejska nałożyła 274 mandaty karne na łączną kwotę 46.380 zł. w tym:

- 26 mandatów na kwotę 1.330 zł. z tytułu wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu (art.54 i art.63a Kodeksu wykroczeń)
- 3 mandaty na kwotę 130 zł. z tytułu wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (niewłaściwa opieka nad zwierzęciem art. 77 K.w.),
- 229 mandatów na kwotę 42.850 zł. z tytułu wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (art.92a oraz 96§ 3 K.w.),
- 16 mandatów na kwotę 2.070 zł. z tytułu pozostałe wykroczenia z kodeksu wykroczeń min. nielegalny handel, niesprzątanie po zwierzętach, podrzucanie śmieci (art. 144 , art.145 K.w. oraz akty prawa miejscowego).

Ponadto strażnicy miejscy udzielili:

- 299 pouczeń z kodeksu wykroczeń tj. wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu,
- 11 pouczeń z tytułu przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia (niewłaściwa opieka nad zwierzęciem),
- 166 pouczeń z tytułu wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji,
- 13 pouczeń z art.43 i 45 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 27 pouczeń z tytułu min. nielegalny handel, niesprzątanie po zwierzętach, podrzucanie śmieci.

Zgodnie z udzielonymi informacjami przez pracowników Straży Miejskiej w kontrolowanym okresie w trakcie codziennych patroli wykonywali czynności:

a/ prewencyjne

- kontrole pojazdu 227
- kontrole meldunkowe 67
- legitymowanie osób 524

b/ interwencyjne

- własne 880
- skargi 123
- na wniosek KMP 42

c/ kontrolne

- przeprowadzono kontrole 816 posesji w zakresie odśnieżania oraz sprzątania,
- 55 interwencji dotyczących przebywania osób bezdomnych na działkach , kontrole przeprowadzone z Komendą Miejską Policji , Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie oraz Sanepidem ,
- inne 55
- 39 kontroli wspólnie z Wydziałem Spraw Obywatelskich i Urzędu Stanu Cywilnego i Wydziałem Ewidencji i Obrotu Nieruchomościami

W kontrolowanym okresie wydano 26 postanowień o nałożeniu kary porządkowej na podstawie art. 49 § 1 w związku z art.51 § 1 ustawy Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia na łączną kwotę 6.500 zł. oraz złożono 24 wnioski o ukaranie w postępowaniu sądowym o ukaraniu bez przeprowadzenia rozprawy.

W toku prowadzonej kontroli stwierdzono również, iż na blankietach mandatów karnych stosowano niewłaściwą pieczęć, zamiast pieczęci organu stosowano pieczęć Urzędu Miasta w Świnoujściu. Zarządzenie Prezydenta Miasta z dnia 22 września 2009r. Nr 646/2009 w sprawie pieczęci urzędowych i pieczętek nie przewiduje używania takiej pieczęci.

Zgodnie z przedstawionymi do kontroli dokumentami nałożono 26 kar porządkowych na kwotę 6.500 zł. dotyczących niestawiennictwa świadka na wezwanie Komendanta Straży Miejskiej.

Powyższe kary nałożono postanowieniem, które zgodnie z przepisami powinno być wydane przez organ dokonujący czynności wyjaśniających, w tym wypadku przez Prezydenta Miasta lub z Jego upoważnienia. Postanowienia wydane zostały przez p.o. Komendanta Straży Miejskiej nie posiadającego wymaganego upoważnienia.

Zgodnie z art.57 § 1 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia wnioski o ukaranie do sądu składa organ uprawniony do występowania w roli oskarżyciela publicznego danej sprawy, a więc Prezydent Miasta lub osoba przez niego upoważniona.

Pełniąca obowiązki Komendanta Straży Miejskiej nie była upoważniona do składania takich wniosków.

Osobnego omówienia wymagają sprawy odstępowania od nakładania mandatów na podstawie zdjęć z fotoradaru. W kontrolowanym okresie stwierdzono 17 takich przypadków na kwotę 3100 zł., powyższa praktyka stosowana była również w latach ubiegłych.

W ubiegłym roku wg przedstawionego sprawozdania odnotowano 83 przypadki odstąpienia od nałożenia grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia ujawnione przez fotoradar. W opinii zespołu kontrolnego sposób w jaki Straż Miejska odstępowała w kontrolowanym okresie od nałożenia mandatu jest niezgodny z obowiązującymi przepisami.

W okresie od stycznia do końca kwietnia nałożono 229 mandatów za wykroczenia dotyczące przekroczenia prędkości, a ujawnione przez fotoradar.

13 osób wezwanych do złożenia w tej sprawie stosownych oświadczeń złożyło wyjaśnienia, w wyniku których odstąpiono od nałożenia mandatów karnych.

W przywołanych przypadkach wydawano postanowienia, w których nie określano imieniem i nazwiskiem osoby której postanowienie dotyczy i w oparciu o art. 41 kodeksu wykroczeń odstępowano od nałożenia mandatu karnego lub skierowania wniosku o ukaranie do Sądu Rejonowego. Postanowienie wydawano tylko w jednym egzemplarzu a/a, sprawca wykroczenia (właściciel pojazdu) nie dostawał wydanego w jego sprawie postanowienia, co oznacza, że formalnie nie miał wiedzy jak zakończyła się jego sprawa.

Na części opisywanych postanowień osobą przeprowadzającą czynności wyjaśniające jest niepracujący już od połowy grudnia ubiegłego roku Komendant.

Art. 41 kodeksu wykroczeń stanowi, iż w stosunku do sprawcy czynu można poprzestać na zastosowaniu pouczenia, zwrócenia uwagi, ostrzeżenia lub na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego. Stosowanie powyższych postanowień jest oczywiste w sytuacji osobistej interwencji funkcjonariusza w stosunku do sprawcy wykroczenia w chwili jego popełnienia. Interweniujący może obiektywnie ocenić stopień realnego zagrożenia jakie spowodowało wykroczenie oraz postawę sprawcy i na tej podstawie wybrać adekwatną do sytuacji reakcję (zastosować środek wychowawczy lub mandat karny). W przypadku wykroczeń ujawnionych przez urządzenie rejestrujące nie ma takich możliwości.

Według oświadczenia p.o. Komendanta Straży sprawcy wykroczenia komunikowali się z funkcjonariuszami telefonicznie lub osobiście i wtedy stosowano wobec nich pouczenie na podst. Art. 41, po czym informowano ich o możliwości złożenia prośby o odstąpienie od kary bądź łagodniejsze potraktowanie. Złożone prośby było automatycznie podstawą do odstąpienia od karania. Wśród analizowanych spraw stwierdzono przypadek jednoznacznie

bezzasadnego odstąpienia od ukarania mandatem za przekroczenie o 51 km dopuszczalnej prędkości (sprawa nr STM-5520.10.50.201) bądź odstąpienie od ukarania kobiety która oświadczyła, że prowadziła pojazd, w sytuacji gdy mimo słabej jakości zdjęcia widać, iż samochód prowadził mężczyzna. (sprawa STM- 5520.10.173.2013) W opinii zespołu kontrolnego również w większości pozostałych przypadków nie było racjonalnych powodów odstąpienia od ukarania, a sposób realizacji postanowień art.41 Kodeksu Wykroczeń przez funkcjonariuszy straży ma czysto formalny charakter i nie odnosi zamierzonych przez ustawodawcę skutków wychowawczych.

Ponadto stwierdzono, iż w sytuacji braku możliwości ścigania sprawcy ze względu na brak ustalenia stałego miejsca zamieszkania lub pobytu, sporządzano wnioski o odstąpienie od kierowania wniosku o ukaranie do Sądu Rejonowego, które nie były do nikogo adresowane i nigdzie ich nie wysyłano.

Zgodnie z art. 98 K.p.w. § 2 w postępowaniu mandatowym można nakładać grzywnę w drodze mandatu karnego gotówkowego o którym mowa w § 1 pkt 1, jedynie wobec osoby czasowo przebywającej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub niemającej stałego miejsca zamieszkania albo pobytu. Z przedstawionej dokumentacji wynika, iż jeden z przypadków nie spełnia powyższego kryterium ponieważ popełniający wykroczenie miał zarejestrowaną działalność gospodarczą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a wobec tego była możliwość nałożenia mandatu (sprawca wykroczenia złożył stosowne oświadczenie) oraz jego wyegzekwowania. W pozostałych przypadkach nie dolożono należytej staranności w celu potwierdzenia miejsca stałego pobytu (brak jakichkolwiek potwierdzeń z wydziału spraw obywatelskich oraz centralnego biura adresowanego).

W jednym przypadku (sprawa nr 5520.10.36.2013) stwierdzono nałożenie mandatu karnego za przekroczenie dopuszczalnej prędkości o 33 km/godz. bez nałożenia odpowiedniej liczby punktów karnych.

Wydawane postanowienia nie były ewidencjonowane i nie nadawano im kolejnych numerów co znacząco utrudnia ich weryfikację.

Na tym protokół zakończono.

Zgodnie z postanowieniami § 29 Regulaminu Kontroli Wewnętrznej „pracownik kontrolowany lub kierownik jednostki kontrolowanej może złożyć w ciągu 7 dni od podpisania protokołu kontroli, pisemne wyjaśnienie co do ustaleń zawartych w tym protokole”.

na Komendanta
Andrzej Karol
18.06.2013

Inspektor
Wydziału Audytu Wewnętrznego i Kontroli
mgr Marzena Guczmarska

Wydziału Audytu Wewnętrznego i Kontroli
Grażyna Rybińska

Wykonano w 3 egzemplarzach
Egz. nr 1 – Komendant Straży Miejskiej
Egz. nr 2 – Prezydenta Miasta
Egz. nr 3 – a/a